

Türkiýäni nuldan başlamagyň wagty!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Türkiýäni nuldan başlamagyň wagty! TÜRKIÝÄNI NULDAN BAŞLAMAGYŇ WAGTY!

Ýer yranmasy şäherlerimizi sallançak deý yradý, silkeledi, biziňem özümizi silkelemegiň wagty geldi.

Munuň özi hemme zatdan ötri üstümizdäki gerekmejek agyr ýükleriň ýeňledilmegi, aramyzdaky geleňsizleriň, ýarym jahyllaryň, elipden şermendeleriň aýykklanmagy, ýurduň pähim-paýhas we ylym-bilim ýoluna girmegi üçin gerek, hatda hökmany şert.

Düýnki güne çen ukrain konfliktinden Owganystandaky ýagdaýa, walýuta kursundan harytlaryň bahasyna, Amerikan Hytaýa, hatda kosmosa çenli islendik temada pikir alyşýan, professorlary, ylmlaryb doktorlaryny, dosentleri, otstawkadaky generallary, pensiýadaky ilçileri ýa-da howpsuzlyk syýasaty boýunça hünärmenleri, «derejeli» sözde hünärmenlerimizi ýada salýň.

Teleýaýlymlardaky zehin bäsleşiklerinde başlangyç mekdebiň okuwçysynyň derejesindäki soraglary bilmän joker hukukugyndan peýdalanýan talyp ýaşlarymyzy göz önüne getiriň.

Men bu ýurtda başlangyç mekdebi gutaran gurluşyk ussasyça-da gurluşykdan aňlamaýan ýaş gurluşyk-inženerlerini tanaýaryn.

Ýeke ýalňyşsyz bir sahypa türkçe diktant ýazyp bilmeýän aspiranturany tamamlaýan birtopar ýaşlaryň bardygyny bilýärim.

Pula alymlyk derejesini satyn alýan adamlary tanaýaryn.

Terjimehallaryna bilmeýän dillerini-de bilýär diýip ýazýan

dosentdir doktorlary tanaýaryn bu ýurtda.

Şol gürrüňini edýän adamlarymam şu ýurduň ylymly-bilimli adamlary. Gynansak-da, olaryň arasynda «Pygamber häzir ýaşap ýören we partiýa guran bolsa, Rejep Taýýip Erdogan ýaly ses alyp bilmezdi» diýýän mediýa ýallakçylary-da bar.

Ol seňse ylymly jahyllaryň bir bilmel8 zady bar:

Bakyýete göç edenine bir ýarym müň ýyla golaý wagt geçendigine garamazdan pygamberimiziň (s.a.w) häzirem 2 milliard adama golaý ymmaty (ýa-da olaryň öz dilinde aýdanymyzda tarapdary) bar.

Häkimiýete ýaranasyňyz gelip, beýle ölüp barýan bolsaňyz, muny iň bolmanda iki milliard adamyň dini gymmatlyklaryna baglanyşdyrmazdan, mukaddesliklerine dil uzatmazdan ediň.

Sosial mediýada sizem gabat gelensiňiz, bir YouTuberiň «Siziň pikiriňizçe ýurdumyzyň iň gowy aýal syýasatçysy kim?» diýip beren sowalyna iki sekunt ýaly pikirlenenden soň «Rejep Taýýip Erdogan» diýip jogap beren türkana daýza ýaly ýönekeý adamlary-ha agzabam durjak däl.

Türkçede «Her şerde bir haýyr bar» diýen söz bar. Eger şeýle bolýan bolsa, başdan geçiren şerimizden peýdamyza sapak alalyň we aramyzdaky çüýrükleri syryp-süpürüp aýrallyň.

Efiri ýarym jahyl hünärmenlerden, ýokary okuw jaýlaryny ýaryp-ýarpy bilimli dosentlerden, professorlardan, döwlet edaralarynyň işinden baş çykaryp bilmese-de tanyş üsti bilen, jaň bilen, berim bilen işe alynýan işgärlerden, müdirlerden, inženerlerden, hususy sektora degişli edara-kärhanalary, firmalary iş oňarmaýan adamlardan arassalalyň we işi iş oňarýana bereliň.

Gurhanda-da «Işi – iş oňarýana beriň» aýaty birnäçe ýerde gaýtalanýar.

Elbetde, işine, eýeleýän wezipesine aňryýany bilen mynasyp dürli kârdäki adamlary, ugrunyň ussady bolan halypa mugallymlary bularyň hataryna goşup bilmerin.

«Gep eýesini tapar». Men muny mynasyp däl kürsüsünde oturan, mynasyp däl sylag-sarpasyny görýän, mynasyp däl aýlygyny alýan aramyzdaky çüýrüklere aýdýan.

Otuz ýyldanam gowrak wagt Ýewropada ýaşap we günbatarlylar bilen işläp gelyärim. «Şularyň bizdem näme tapawudy bar, biz nämüçin şulardan yza galýas?» sowalyna tapan ýeke kanagatlandyryjy jogabym – bularda hiç kimiň diline, jynsyna, millette, dinine garamazdan işi iş oňarýana berilmegidir.

Gök-gara reňkli hindiniň Angliýada premýer-ministriň kürsüsinde oturmagynyň ýa-da migrant gelip çykyşly birtopar türküň nemes parlamenti Bundestagda halk deputatlygyna saýlanmagynyň ýeke-täk sebäbi şu, ýagny, mukaddes kitabymyz Gurhanyňam emri bolan «iş iş oňarýana beriň» prinsipine eýerilmegidir.

Türkiýe sözüň doly manasynda çaprazlyklar ýurdy: bir ýanda ýer yüzüne barmak dişletjek üstünliklere ýetýän dronlary, söweşjeň istrebitelleri, tanklary, raketalary öndürýän adatdan daşary zehinli inženerler, bir ýanda meýdanlara, metrolara, metrobuslara sygmaýan diplomly, ýöne ýarym jahyl we hünärsiz millionlarça ýaşlar bar. Bir ýanda-da ýeterlik üns berilmändigi we gadry bilinmändigi üçin öz ýurdundan öýkeläp Günbatara sary ýola çykan uçursyz zehinli kompýuter hünärmenleri, ylymlaryň doktorlary, inženerler, programmistler ýaly birnäçe ugurda ummasyz uly işleri bitirip biljek negözel ýaşlar hyň berýär.

2021-nji ýylda Talibanyň häkimiýet başyna gelmegi bilen owgan temasy iň aktual tema öwrülensoň, geçen tomus Mýunhende türk we nemes ýaşlaryndan ybarat 40-50 adamlyk toparyň öňünde şu mesele boýunça çykyş edipdim. Şonda konferensiýadan soň ýanyma gelen türk ýaşlary bilen aýak üstünde iki agyz gürrüň edipdim. Olaryň hemmesi-de «BMW», «Bosch», «Bayer» ýaly uly nemes kompaniýalarynda stažirovka geçýärdiler we stažirowkadan soň hiç biriniňem Türkiýä gaýdyp barmak niýeti yokdy. Onsoňam olaryň hemmesine, eger işleýän ýerinde galmak isleseler, işe alynjakdyklaryna hem kepil geçirilipdi.

Regional güýçden dünýä güýjüne öwrülip barýan Türkiýe garaşylmadyk tebigy betbagtlyk zerarly erbet бүдреди. Tizara aýaga galyp, täzeden ýolumyza dowam etmek üçin hemme zatdan öň ähli edara-kärhanalarymyzy, guramalarymyzy pähim-paýhas we mantyk eleginden geçirip täzelemeli, haýsy edarada bolsa bolsun, tapawudy yok – iş oňarmaýan adama arkasynda duranyň kimdigine garamazdan wezipе bermeli дәл, ýer yranmasynda seresapsyzlyk, geleňsizlik edenleri gözünüň ýaşyna seretmezden kanunyň eline bermeli, sud, kanun çykaryjy edaralary we metbugat organlaryny täzeden garaşsyz ýagdaýa getirip, öňki abraýyny dikeltmeli.

Gysgaça aýdanda, Türkiýäni ähli döwlet edaralary bilen birlikde kompýuter ýaly täzeden nulirowat (obnowit) etmeli. Zyýanyň ýarpysyndan gaýtmagam bir peýda.

Esedulla OGUZ,
Türkiýeli türkmen žurnalisti.

20.02.2023 ý. Publisistika